

อนุสาสนีปาฏิหาริย์แห่งองค์พ่อแม่ครูอาจารย์

หลวงพ่อกัณหา สุขกาโม

วัดป่าทรัพย์ทวีธรรมาราม ตำบลวังหมี่ อำเภอน้ำเขียว จ.นครราชสีมา

วันนี้เป็นวันพุธที่ ๑๖ เดือนกรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๘ ศาสนาพุทธ
คริสต์ศักราช ๒๐๒๕ ศาสนาคริสต์ ฮิจเราะห์ศักราช ๑๔๔๖ ศาสนาอิสลาม

เราพากันมาประพฤติปฏิบัติพรหมจรรย์ เพื่อเอาธรรมนำชีวิต เอาธรรมบุญ
นำชีวิต เอาความถูกต้องนำชีวิต ด้วยปัญญาสัมมาทิฐิ ยกเลิกเขายกเลิกเรา
ไม่มีเขาไม่มีเรา ไม่มีความปรุงแต่ง มีความสงบมีปัญญา เราอย่าเอาธาตุทั้ง ๔
ชั้นทั้ง ๕ อายตนะภายนอกภายใน ๑๒ นำชีวิต

เราต้องรู้ต้องเข้าใจ อย่าเอาความปรุงแต่งนำชีวิต เอาความสงบปัญญาที่รู้แจ้ง
เห็นจริงตามความเป็นจริง ธาตุทั้ง ๔ ชั้นทั้ง ๕ อายตนะภายนอกภายใน ๑๒ นั้น
มันไม่ใช่เรา มันเป็นธรรมเป็นสภาวะธรรม

ให้พวกเรารู้เข้าใจ ธาตุทั้ง ๔ ชั้นทั้ง ๕ อายตนะทั้ง ๖ นั้นมันเป็นกรรมเก่า
ที่เวียนว่ายตายเกิดด้วยความไม่รู้ไม่เข้าใจ ถ้าเราไม่รู้ไม่เข้าใจ เราก็จะอาศัยกรรมเก่า
นำชีวิตที่มันเป็นนิติบุคคลตัวตน เปรียบเสมือนขั้วบวกขั้วลบ กระบวนการ
ของกระแสไฟฟ้าที่มาสปาร์คกันขั้วบวกขั้วลบ ทำให้มันเป็นตัวเป็นตน

ธรรมทั้งหลายทั้งปวงนั้นเป็นสภาวะธรรม เราต้องรู้จักทั้งเก่าทั้งใหม่
ว่าแก่นนั้นไม่ใช่เรา ใหม่นั้นก็ไม่ใช่คนอื่น คือธรรม คือสภาวะธรรม

ให้พวกเราารู้เข้าใจ เราไม่ได้มีคำว่าเก่าว่าใหม่ เราจะได้ผ่านไปด้วยความรู้ ความเข้าใจ เราจะได้รู้จักข้อสอบ เราจะได้รู้จักข้อตอบ เราพากันมาปฏิบัติมีความสุข มีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ ความไม่รู้ไม่เข้าใจได้ทำความเสียหาย ให้กับเราเองและผู้อื่น มันเป็นแบบเป็นพิมพ์ ทำให้เกิดธาตุทั้ง ๔ ชั้นทั้ง ๕ อายตนะทั้ง ๖ ที่เป็นกรรมเก่า มันจะสปราร์คกัน อายตนะภายนอกอีก ๖ เป็น ๑๒ ทุกอย่างนั้นมันมีทั้งคุณและมีทั้งโทษ ความไม่รู้ไม่เข้าใจได้ครองธาตุครองชั้น ครองอายตนะ อย่าให้เก่ามันมาเป็นเรา อย่าให้ใหม่มันมาเป็นเรา

ให้ทุกคนจะยกเล็กเรายกเล็กเขา พระธรรมพระวินัยสิกขาบทน้อยใหญ่แปดหมื่นสี่พันพระธรรมชั้น มันเป็นการมายกเล็กเรายกเล็กเขา ยกเล็กซ้ายยกเล็กขวา มนุษย์เราต้องรู้ต้องเข้าใจ เอาธรรมนำชีวิต เอาธรรมนำชีวิตรู้ ไม่ใช่เอาความหลง นำชีวิต ไม่ใช่เอาความผิดนำชีวิต ถ้าเรายังมีเขามีเรา เรียกว่าเอาความหลงนำชีวิต เอาความผิดนำชีวิต

ให้เราารู้เข้าใจ โจรใหญ่ นั่นคือความไม่รู้ไม่เข้าใจ ความไม่รู้ไม่เข้าใจ มันถึงเป็นอันตราย เป็นเจ้าเล่ห์ร้าย เป็นผู้ทำลายในตัวของตัวเอง เป็นผู้ไม่รู้สาเหตุ แห่งการเวียนว่ายตายเกิด ไม่รู้ทุกข์ ไม่รู้เหตุเกิดทุกข์ ไม่รู้ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์ เป็นบุคคลที่หาเรื่องให้ตัวเอง หาเรื่องให้คนอื่น มีแต่ทุกข์ทั้งนั้น ทุกข์เกิดขึ้นทุกข์ตั้งอยู่ ทุกข์ดับไปเพื่อตัวตนนั้นคือความทุกข์

เราทั้งหลายถึงพากันมารู้กรรม รู้กฎแห่งกรรม รู้ผลของกรรม เราจะได้ มีความรู้สึก ธาตุทั้ง ๔ นั้นสักแต่ว่า ชั้นทั้ง ๕ นั้นสักแต่ว่า อายตนะภายนอกภายใน สักแต่ว่า

เราต้องรู้เข้าใจ เราทั้งหลายจะไม่ได้เอาตัวเอาตนนำชีวิต จะไม่ได้เอาความผิคนำชีวิต เพื่อให้เข้าถึงความสงบเข้าถึงปัญญา เราอย่าสำคัญมั่นหมายว่าเรามีเราเป็น เราได้เราเสีย เราเก่าเราใหม่

ธรรมะนั้นไม่มีเก่าไม่มีใหม่ ให้รู้เข้าใจ ธรรมะก็คือธรรมะ ธรรมะก็คือประภัสสร ความประภัสสรของการเกิดแก่เจ็บตายพลัดพราก ทุกอย่างนั้นก็ทำหน้าที่ของเขา ที่เป็นบริสุทธิ์คุณ

เราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจธรรมะ เราอย่าไปลิตรอนธรรมะ เราไม่อย่าให้มันแก่มันก็ต้องแก่เพราะว่ามันเป็นธรรมะ เป็นธรรมชาติ เป็นสภาวะธรรม เราไม่อย่าให้เจ็บไม่ป่วยไม่ไข้ มันก็ต้องเป็นตามธรรมตามสภาวะธรรม

เราก็พากันมาบวชมาประพฤติปฏิบัติธรรม ให้พวกเราตั้งอกตั้งใจ เน้นมาที่ตัวเรา นี่แหละ มีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ ให้มีสัมมาทิฐิ ความรู้ความเข้าใจ ให้ตั้งใจตั้งเจตนาไม่มีคำว่าต่อหน้าและลับหลัง เอาพระพุทธเจ้าเป็นหลัก พระพุทธเจ้านั้นคือพระธรรมพระวินัย ไม่ใช่ชนิดบุคคลตัวตน ให้เข้าใจ

พระพุทธเจ้าคือพระธรรมพระวินัยคือข้อวัตรกิจวัตร ข้อวัตรปฏิบัติ ยกเลิกสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เป็นพระธรรมพระวินัยข้อวัตรกิจวัตร เป็นความสงบเป็นความพอเพียง เป็นความพอดี

เราคิดดูดี ๆ นะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ สรีระร่างกายของท่าน เสด็จดับขันธสู่อปรินิพพานไปแล้วร่วม ๕๐๐ ปีถึงมีการสร้างพระพุทธรูป แทนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะไม่มีใครกล้าที่จะสร้างพระพุทธรูป เพราะพระนั้นคือความรู้ความเข้าใจ เป็นปัญญาสัมมาทิฐิ ถ้าไปสร้างพระพุทธรูป

กลัวจะเป็นนิติบุคคลตัวตน จะเป็นการเอาความยึดมั่นถือมั่นนำชีวิตถึงไม่กล้าสร้างพระพุทธรูปปฏิมา เดียวมันจะเป็นอตฺตาตัวตน มันจะไม่ใช่ปัญญา มันจะไม่ใช่ความสงบ มันจะไม่ใช่พรหมจรรย์

เราทั้งหลายพากันรู้พากันเข้าใจ พระธรรมพระวินัยข้อวัตรกิจวัตรต่าง ๆ คือองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ยกเลิกเค้ายกเลิกเรา เอาพระธรรมพระวินัยข้อวัตรกิจวัตรนำชีวิต ไม่ต้องมีเรามีเราไม่ต้องมีความปรุงแต่ง มีแต่ความสงบ มีแต่ปัญญา เราทำอย่างนี้ด้วยปิตีด้วยความสุขด้วยเอกัคคตา

ให้พวกเรารู้เข้าใจ ถ้าเราไม่รู้เข้าใจ เอาธาตุทั้ง ๔ ชั้นทั้ง ๕ อายุขณะ ๑๒ เป็นเรา มันเสียหาย เสียหายทั้งส่วนตัวเสียหายทั้งส่วนรวม เอาความหลงนำชีวิต เอาความผิมนำชีวิต มันมีปัญหา มันสร้างปัญหา อย่าให้ตัวให้ตนหรืออตฺตาตัวตน ตัวตนนั้นมันคือสิ่งเก่า มันทำความดีเพื่อตัวเพื่อตน เรียนหนังสือก็เพื่อตัวเพื่อตน เป็นข้าราชการเป็นนักการเมืองเป็นนักบวชก็เพื่อตัวเพื่อตน ถ้าเราเอาตัวตนนำชีวิต มันเป็นการพัฒนาวัตถุพัฒนาวิทยาศาสตร์เพื่อตัวเพื่อตนมันแก้ปัญหามิได้ ความไม่รู้ไม่เข้าใจมันเลยมีแต่ทุกข์เกิดขึ้นทุกข์ตั้งอยู่ทุกข์ดับไป มันเป็นทุกข์หรือว่ามันเป็นโง่ โง่กับยากจนมันก็คืออันเดียวกัน

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านเปรียบให้เราฟังว่า โง่หรือว่าความทุกข์ ความยากจนมันเปรียบเสมือนทะเลที่ไม่อิมด้วยน้ำ ไฟไม่อิมด้วยเชื้อให้เรารู้เข้าใจ ถ้าเราไม่รู้ไม่เข้าใจ มันจะเอาธาตุทั้ง ๔ ชั้นทั้ง ๕ อายุขณะ ๑๒ มาเป็นเรา เราเลยไม่ได้ประพฤติพรหมจรรย์ ไม่ใช่ความหลงไม่ใช่ปัญญา ความไม่รู้ไม่เข้าใจนะ ข้าราชการนักการเมืองนักบวชนี้ ความไม่รู้ไม่เข้าใจกลายเป็นผู้ร้าย เจ้าเสือร้าย เจ้าอันตราย ผู้ที่ทำลายความถูกต้อง ทำลายบริสุทธิ์คุณ มีแต่เรื่องมีแต่ปัญหา

ข้าราชการให้พากันรู้ณะ นักการเมืองให้พากันรู้ณะ นักบวชทั้งหลายทุก ๆ ศาสนา ให้พากันรู้พากันเข้าใจ เพราะเราต้องเอาพรหมจรรย์นำชีวิต เอาความถูกต้องนำชีวิต ต้องเน้นมาที่ปัญญาบริสุทธิ์คุณ ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านเมตตา ตรัสบอกว่าเธอทั้งหลายจงพากันประพฤติพรหมจรรย์เถิด อย่าเอาธาตุทั้ง ๔ ชั้นทั้ง ๕ आयตนะ ๑๒ มาเป็นตัวเรา มาเป็นคนอื่น

เราต้องรู้เข้าใจเรื่องวิภูฏสงสาร รู้การประพฤติการปฏิบัติ

การปฏิบัติเราต้องปฏิบัติติดต่อกันเนื่องด้วยความตั้งใจด้วยเจตนา ไม่มีต่อหน้า และลับหลัง ไม่มีอะไรทำตามใจตามอัธยาศัย เอาพระธรรมพระวินัยเอาข้อวัตรกิจวัตร ไปประพฤติไปปฏิบัติ เราต้องมีความสุขในการประพฤติการปฏิบัติ เราทั้งหลาย ถึงจะไม่ใช่โรคมืดมัว เพราะตัวตนนั้นเป็นโรคมืดมัว ตัวตนนั้นจิตใจมันเหวี่ยงไป เหวี่ยงมาแล้วก็ชอบใจมันเหวี่ยงไปเหวี่ยงมา ภาษาแพทย์ภาษาหมอเค้าเรียกไปโพล่า มันเหวี่ยงไปเหวี่ยงมา

เราต้องรู้เข้าใจว่าพระธรรมพระวินัยนี้เป็นคุณเป็นอุปการคุณ ข้อวัตรกิจวัตรนะ สิ่งเหล่านี้มันเป็นยาน เราจะเดินทางไกลเราต้องอาศัยปลีแข้งสองข้าง เท้าซ้ายเท้าขวา ก้าวไป มนุษย์สมัยใหม่อาศัยเครื่องทุ่นแรง อาศัยพาเวอร์ ต้องอาศัยรถทางบก อาศัยเครื่องบินทางอากาศ ทางน้ำก็อาศัยเรือ เรือใหญ่เรือขนานยนต์ เพราะในโลกนี้มีน้ำอยู่ ๓ ส่วน มีดินอยู่ ๑ ส่วน เราต้องอาศัยยาน พระธรรมพระวินัยข้อวัตรกิจวัตรนี้ ให้เรารู้เข้าใจมันคือยาน ยานที่นำเราไป เป็นคุณต่อเรา

เราเป็นพระใหม่ก็ถือว่างานหนัก เราเป็นพระเก่าก็ถือว่างานหนักนะ เอาตัวตนนี้มันหนักนะ หนักอกหนักใจ เพราะตัวตนนี้มันคือความหนัก

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงตรัสกับพวกเราทั้งหลาย อย่าไปแบกของหนัก พาไป อย่าไปแบกเขาแบกเราไป อย่าเอาความปรุ่งแต่งนำชีวิต เพราะทุกสิ่งทุกอย่าง นั้นเราต้องรู้เข้าใจ เราอย่าไปแบกความหลงพาไป เราทั้งหลายต้องยกเลิกแคนเชิล ให้มีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการยกเลิก ถึงสิ่งต่าง ๆ นั้นมันจะเริดอร่อย มันจะแซบจะล่ำจะนัวจะหรอยก็ช่างหัวมัน

เราต้องรู้เข้าใจ พวกเขามีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติกการปฏิบัติ ในการหยุดการยกเลิก เราทั้งหลายถึงจะได้เข้าถึงอิสระ ไม่เป็นธาตุของความหลง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านรู้เข้าใจ ท่านพาเรายกเลิกธาตุยกเลิกชั้นธ ยกเลิกอายตนะ ยกเลิกด้วยยกเลิกตน เราจะได้เป็นอิสระภาพจากธาตุจากชั้นธ จากอายตนะที่มันเป็นความปรุ่งแต่งที่มันเป็นความยึดมั่นถือมั่นเป็นตัวเป็นตนนะ

เราทั้งหลาย เป็นผู้ที่โชคดีพวกเรามีธาตุทั้ง ๔ ชั้นทั้ง ๕ อายตนะ ๑๒ นะ ต้องเอาธาตุเอาชั้นธเอาอายตนะนี้แหละมาประพฤติกการปฏิบัติ อายุขัยของเราทุกคน ปัจจุบันนี้มนุษย์เราจะอยู่ได้ ๑ ศตวรรษนะ ศตวรรษคือร้อยปี ถ้าเราทำดี ๆ มีปิติ มีความสุขเรียกว่ามีอิทธิบาททั้ง ๔ มีความสุขเราอยู่ได้มากกว่าร้อยปีนะ เราทั้งหลาย จะพากันเข้าถึงพระนิพพานตั้งแต่ยังไม่ตาย

พระนิพพานมันเป็นความรู้ความเข้าใจ มันเป็นความว่างจากสิ่งที่มีอยู่นะ มันไม่ใช่ความไม่รู้ไม่เข้าใจ เป็นความรู้ความเข้าใจ ว่างจากสิ่งที่มีอยู่ เราต้องรู้เข้าใจ เราทั้งหลายจะได้ว่างจากสิ่งที่มีอยู่ ไม่ใช่ว่างจากสิ่งที่ไม่มี ว่างจากสิ่งที่ไม่มี จะมีประโยชน์อะไร คนตายแล้วจะมีประโยชน์อะไร ไม่มีรูปเสียงกลิ่นรสโณภูัพพะ สัมผัสทั้งหลาย เราต้องรู้เข้าใจด้วยปัญญา

เราต้องคิดดูดี ๆ นะ ถ้าเราไม่มีตารูปจะมีได้อย่างไร ถ้าเราไม่มีหูจะมีเสียงได้อย่างไร ถ้าเราไม่มีจมูกกลิ่นจะมีได้อย่างไร ถ้าเราไม่มีลิ้นจะมีรสได้อย่างไร ถ้าเราไม่มีกายจะมีสัมผัสได้อย่างไร ถ้าเราไม่มีใจจะมีความรู้สึกนึกคิดได้อย่างไร เราต้องรู้เข้าใจว่าอันนี้คือธรรมคือสภาวะธรรมของการเวียนว่ายตายเกิด เมื่อเรารู้เข้าใจตามความเป็นจริงอย่างนี้

เราเข้าสู่ภาคประพฤติภาคปฏิบัติ หยุดด้วยความรู้ความเข้าใจมีความสงบและปัญญา เราต้องหยุดความวุ่นวายหยุดความปรุงแต่ง มันปรุงไปเรื่อยแต่งไปเรื่อยมันจะสงบได้อย่างไร ยิ่งเรียนศึกษาก็ต้องรู้มาก ความรู้กับความสงบมันถึงตีคู่กันไปอย่างนี้ ให้รู้เข้าใจ เราทั้งหลายจะได้ว่างจากสิ่งที่มีอยู่นะ ว่างจากสิ่งที่ไม่ได้อยู่ มันจะมีประโยชน์ ที่พระท่านบอกให้ประชาชนสร้างบารมีเพื่อมรรคผลพระนิพพาน อยู่เบื้องหน้าโน้นเทอญญญ ไกลมากเหลือเกิน อันนี้ไม่ถูกต้องนะ ไม่ใช่ธรรม ไม่ใช่ปัจจุบันธรรม ต้องเน้นที่ปัจจุบันอย่างนี้แหละ มีความสงบมีปัญญา หยุดการปรุงแต่ง ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านรู้เข้าใจ จะไปแก้ปลายเหตุ นั้นไม่ได้

ธรรมะที่เป็นความสงบและปัญญาถึงเป็นอริยมรรค ให้รู้เข้าใจเหมือนต้นไม้ ต้นหนึ่งนี้แหละ ต้นไม้ต้นหนึ่งเค้าได้อาหาร เค้าต้องได้มาจากทั้งรากทั้งใบกิ่งก้านสาขา ตลอดยอดปริมณฑล แสงแดดอากาศออกซิเจน ต้นไม้นั้นถึงจะงามถึงจะสง่างาม ชีวิตประจำวันของเรามันเป็นความรู้ความเข้าใจ

ให้เราทั้งหลายรู้เข้าใจจะเอาตัวตนนำชีวิตเอาธาตุทั้ง ๔ ขั้นที่ ๕ อายุตนะ ๑๒ มาเป็นเราเป็นคนอื่นไม่ได้ เรารู้เข้าใจเราจะได้เป็นคนบรรลุนิติภาวะเอาตัวตนเป็นที่ตั้ง เรียกว่าไม่บรรลุนิติภาวะ ไม่บรรลุนิติภาวะเรียกว่าไม่รู้ความเป็นจริง เอาตัวตน

เป็นที่ตั้งเอาธาตุทั้ง ๔ ชั้นทั้ง ๕ เอาอายตนะ ๑๒ มาเป็นเราเรียกว่าบุคคลไม่บรรลุนิติภาวะ ผู้ปฏิบัติธรรมชั้นสูงพึงพาความถูกต้องบรรลุนิติภาวะ ผ่านความรู้ความเข้าใจ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเปรียบอุปมาให้ฟังว่า เราต้องรู้เข้าใจเหมือนบุรุษผู้หนึ่งแบกไหน้ำผึ้งข้ามทะเลทราย ทะเลทรายมันแห้งแล้ง มันไม่มีที่อยู่ที่อาศัย ไม่มีสิ่งใดที่จะบริโภค บุรุษผู้นั้นแหละแบกไหน้ำผึ้งมันหวาน ๆ มันอร่อย บุรุษนั้นต้องรู้เข้าใจว่าน้ำผึ้งนั้นมันมียาพิษ มันเจือด้วยยาพิษต้องรู้เข้าใจ เราทั้งหลายจะได้แบกไหน้ำผึ้งผ่านทะเลทรายไปได้ด้วยความรู้ความเข้าใจ เราทั้งหลายจะไม่ได้บริโภคความหลง

เราต้องขบใจความเหนื่อยยากลำบากของธาตุทั้ง ๔ ชั้นทั้ง ๕ อายตนะ ๑๒ เราต้องยกสิ่งที่เกิดขึ้นทางตาหูจมูกลิ้นกายใจขึ้นสู่พระไตรลักษณ์ ไม่เอาตัวตน ไม่เอาความปรุงแต่งนำชีวิต ไม่เอาความผิวนำชีวิต ต้องผ่านไปด้วยความรู้ความเข้าใจ เป็นบุรุษรู้เข้าใจ เป็นบุรุษอาชานัย ก้าวไปด้วยปัญญาบริสุทธิ์คุณ มีปิติมีความสุข ในการประพฤติกการปฏิบัติ เราอย่าไปใจอ่อนตามธาตุทั้ง ๔ ชั้นทั้ง ๕ อายตนะ ๑๒ อย่าไปใจอ่อน เพราะตัวตนมันใจอ่อน

การปฏิบัติต้องติดต่อต่อเนื่อง เพราะวาระกายวาจาภิรียมารยาทมันคิดพูดทำ กิริยามายาททุกอย่างมันเป็นวาระ ๆ ไปให้เข้าใจ เราต้องเข้าถึงพระนิพพานตั้งแต่ปัจจุบัน ปัจจุบันไม่ได้พระนิพพานไม่มีพระนิพพานอนาคตมันจะมีพระนิพพานได้อย่างไร ให้รู้เข้าใจ เราทั้งหลายจะได้ว่างจากสิ่งที่มีอยู่ด้วยความรู้ความเข้าใจ เราจะได้ยกทุกอย่างเข้าสู่พระไตรลักษณ์ อย่าไปใจอ่อน สัมมาสมาธิถึงเป็นสิ่งที่ตั้งมั่น

เป็นประธานขององค์มรรคเป็นสิ่งที่ตั้งมั่น ไม่เอานิ वर्ณทั้ง ๕ นำชีวิต ไม่เอาอคติ
ที่เอียงไปเอียงมานำชีวิต ต้องเอาศีลเอาสมาธิเอาปัญญานำชีวิต

เราทั้งหลายพากันมาประพาศิพรหมจรรย์ มาจากหลายบ้านหลายเมือง
หลายประเทศ จุดมุ่งหมายก็คืออันเดียวกันคือมาทำที่สุดแห่งความดับทุกข์ความไม่มี
ทุกข์ให้รู้เข้าใจเพื่อจะได้หยุดตัวเองด้วยความรู้ความเข้าใจ

เราพากันมานอนมาพักผ่อนหรือว่ามาจำวัด เรามานอนพักผ่อนภายใน
๒๔ ชั่วโมง เราพากันนอนพักผ่อนวันละ ๕,๖ ชั่วโมง มานอนมาพักผ่อนเวลา ๓ หุ่
แล้วก็มาตื่นขึ้นตี ๓ นะ เพื่อเข้าสู่กระบวนการเข้าสู่หลักการเรียกว่าเข้าสู่ศาล
ศาลนี้ก็คือติดต่อประสานนะ เหมือนบ้านหลังหนึ่ง แต่ก่อนไม่เป็นบ้านเอาสิ่งนั้นสิ่งนี้
มาใส่ มาประสานกัน เค้าถึงมีศาลฎีกา ศาลอุทธรณ์ ศาลจังหวัดอะไรต่าง ๆ
เพราะต้องเข้าสู่กระบวนการเข้าสู่ศาลนะ

การประพาศิการปฏิบัติก็ต้องเข้าสู่หลักการอุดมการณ์อุดมธรรม เพราะทุกอย่าง
มันคือกรรมคือกฎแห่งกรรมแห่งผลของกรรม ทุกอย่างมันจะหนีกรรมไม่ได้
เค้าถึงเรียกว่ามีกรรมเป็นพื้นฐาน มีกรรมเป็นแดนเกิด มีกรรมเป็นผู้ให้ผล
ทุกคนจะต้องได้รับผลของกรรมนั้น ๆ ให้รู้เข้าใจ

เราทั้งหลายนะอย่าไปประมาท อย่าไปเพเลิดเพลิน อย่าไปขอโทษขอเวลา
ขอนั่งหลับพักผ่อนอย่างนี้แหละ เพื่อจะมีเรี่ยวมีแรงมีกำลัง เราอย่าไปคิดอย่างนั้น
เพราะปัจจุบันนี้มันเป็นภาวะแห่งชาติเป็นการประพาศิปฏิบัติ เราต้องปรับเข้าหา
ธรรมะ เข้าหาเวลา เข้าหาข้อวัตรกิจวัตร เอาปัจจุบันให้ดี ๆ อย่าไปชอบเขา

กับความหลง อย่าไปอ่อนน้อมถ่อมตนกับความหลง เพราะเรามากเลิกละตัณหา
ยกเลิกชั้นรียกเลิกอายตนะ

เรารู้เข้าใจเรามีปิติมีความสุขในการประพฤติการปฏิบัติ เราเน้นที่ปัจจุบัน
ให้สติของเรามั่นสมบุรณ์ ให้มันสว่างไสวแจ่มแจ้งนะ ชีวิตของเราจะได้เข้าไป
ด้วยความสว่างไสว เหมือนรถเดินขบวน เปิดไซเรนเป็นหวอนำหน้า ว้าว ว้าว ว้าว
ไปเลยหรือว่ามาเลย

เราต้องเป็นผู้รู้ผู้ตื่นผู้เบิกบาน ไม่ใช่เป็นผู้หลงผู้ชบเซา ต้องเป็นผู้รู้ผู้ตื่น
ผู้เบิกบานด้วยธรรมไม่ใช่ชบเซาด้วยตัวตน

เราต้องรู้เข้าใจ เพราะนี่คือไฟต์คือการประพฤติการปฏิบัติ การประพฤติ
การปฏิบัติมันคือไฟต์ ไฟต์แห่งการชิงแชมป์ระหว่างตัวตน ระหว่างยกเลิกตัวตน
ระหว่างเวียนว่ายตายเกิด หยุดเวียนว่ายตายเกิดมันเป็นการชิงแชมป์นะ ให้รู้เข้าใจ
นี่มันเป็นเรื่องใหญ่ นะ มันเป็นเรื่องกระตือรือร้น เป็นสิ่งที่มีสุขปิติเอ็กคิตตา
เป็นสิ่งที่น่ายินดี เพราะเรามีลมปราณมีธาตุทั้ง ๔ ชั้นทั้ง ๕ อายตนะ ๑๒
เราต้องรู้เข้าใจนะ เพราะนี่คือไฟต์คือการประพฤติการปฏิบัติ เพราะทุกสิ่งทุกอย่างนั้น
มันมารวมกันที่ปัจจุบัน อดีตก็มารวมที่ปัจจุบัน อนาคตก็อยู่ที่ปัจจุบันนี้แล้ว

เราต้องรู้เข้าใจเราต้องเข้าถึงมรรคคือการประพฤติการปฏิบัติ มีปิติมีความสุข
ในการประพฤติการปฏิบัติที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านมีเมตตาบอกสั่งสอน
ว่าเธอทั้งหลายจงพากันประพฤติพรหมจรรย์เถิด อย่าได้เพลิดเพลिनอย่าได้ประมาท

เราต้องหยุดกาลเวลา ต้องความรู้ความเข้าใจ ถ้าเราไม่รู้ไม่เข้าใจ เราก็จะปล่อยให้
อวิชชาความหลงมันทำงาน เราจะได้ไม่ได้เป็นผู้หยุดกาลหยุดเวลาทำให้เสียกาลเสียเวลา

เอาความหลงนำชีวิต เอาความผิวนำชีวิต มันเสียเวลา ไม่ใช่ความสงบไม่ใช่ปัญญา มันเป็นนิติบุคคลตัวตน ให้เรารู้เราเข้าใจ

พระเก่าพระใหม่ก็ให้เข้าใจอย่างนี้ก็แล้วกัน มันไม่มีใครเก่าใครใหม่ ถ้าเอาตัวตน นำชีวิตมันถึงจะเป็นเก่าเป็นใหม่ นี่เป็นความรู้ความเข้าใจ เราทั้งหลายถึงจะได้ผ่าน ธาตุทั้ง ๔ ชั้นทั้ง ๕ आयตนะ ๑๒ ไป จะได้บรรลุนิทรวะ เราจะได้เอาตัวรอด ในทางที่รอด เราเอาธาตุทั้ง ๔ ชั้นทั้ง ๕ आयตนะ ๑๒ เป็นร่านะ มันเป็นการ เอาตัวรอดของความไม่รอด ให้รู้เข้าใจ ถ้าเราไม่รู้ไม่เข้าใจชีวิตนี้ก็ยอมฟังหลาย เหมือนตึก สตง.ของเมืองไทยประเทศไทยนี้แหละ

คำว่าไทยก็หมายถึงหยุดด้วยความรู้ความเข้าใจ เอาธรรมนำชีวิต เอาธรรมนุญ นำชีวิต ยกเลิกความหลง ยกเลิกอวิชชาเพื่ออิสรภาพไม่เป็นทาส ความหมายของไทย ก็เป็นอย่างนี้ เป็นไทยไม่เป็นทาส มีความสงบมีปัญญา เอาความถูกต้องกลับคืนมา เอาเอกราชกลับคืนมา เอาของเสียออกไป ความรู้ความเข้าใจอย่างนี้เราจะเข้าถึง บริสุทธิคุณ

เราทั้งหลายนะไม่ต้องไปอาศัยใครนะ เพราะใครก็ช่วยเราไม่ได้หรอก เราต้องตั้งใจตั้งเจตนา ไม่ต้องอาศัยใคร มีปิติมีความสุขในการประพฤติการปฏิบัติ ไม่ใช่เป็นคนมีทิฐิมานะมาก คำว่าไม่ต้องอาศัยใครนะ เป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจ เพราะเรื่องนี้ใครก็ปฏิบัติให้เราไม่ได้ เราไม่ต้องไปอาศัยใครนะ ความมีตัวมีตน มันอาศัยคนอื่น อาศัยพ่ออาศัยแม่อาศัยข้าราชการนักการเมือง อาศัยนักบวช ที่นี้แหละ เราไม่ต้องอาศัยใคร อาศัยความรู้ความเข้าใจมีปิติมีความสุขในการประพฤติ การปฏิบัติ ทำหน้าที่ของตัวเองให้สมบูรณ์ อย่าไปเซ่อ ๆ เบลอ ๆ ให้มีสติคือความสงบ ให้มีสัมปชัญญะสมบูรณ์ให้ทำในปัจจุบันธรรม

ถ้าเรายกเลิกอดีตยกเลิกอนาคตปัจจุบันเราก็เข้าสู่ความว่าง ชีวิตของเราจะสว่างไสวด้วยตาเนื้อตาปัญญา ชีวิตของเราจะได้เป็นผู้รู้ผู้ตื่นผู้เบิกบานชีวิตของเราจะได้ว่าว ว่าว ว่าวอย่างนี้ ชีวิตของเราจะได้เป็นธรรมเป็นปัจจุบันธรรม ไม่ใช่เป็นตัวเป็นตน

ให้รู้เข้าใจ การมาบวชมาปฏิบัติให้เราเข้าใจอย่างนี้ เราเข้าสู่หลักการอุดมการณ์ ปฏิบัติติดต่อกันเนื่องระบบของศาล ระบบติดต่อกันเนื่อง ไม่ก้าวไปและถอยกลับมา คำว่าคนนี้หมายถึงก้าวไปก้าวหนึ่งแล้วถอยกลับมาก้าวหนึ่ง มันไปไหนไม่ได้ เอาธาตุทั้ง ๔ ชั้นทั้ง ๕ आयตนะ ๑๒ นำชีวิต คือ ก้าวไปก้าวหนึ่งแล้วถอยกลับมาก้าวหนึ่ง มันไปไหนไม่ได้ ต้องรู้เข้าใจ เอาธรรมนำชีวิตเอาธรรมนำชีวิตรเราจะได้ก้าวไปด้วยศีลสมาธิปัญญา จะได้เอาศีลสมาธิปัญญาเป็นอุปกรณ์ชีวิต

เราคิดดูดี ๆ นะ กายวาจาภิรียมารยาทอาชีพนั่นเป็นเพียงอุปกรณ์ของวิชาของความหลง ถ้าเรารู้เข้าใจ เรามีปัญญานำชีวิต เอาความรู้ความเข้าใจ เราก็หยุดยกเลิกกรรมกรเหล่านั้น หยุดกรรมหยุดเวรหยุดภัยหยุดอันตราย มันต้องหยุดที่ใจที่เจตนา การปฏิบัติธรรมถึงไม่มีต่อหน้าและลับหลัง เป็นความรู้ความเข้าใจ ตั้งใจตั้งเจตนา ไม่มีต่อหน้าและลับหลัง เป็นผู้เห็นภายในวิภูฏสงสาร ถ้ามีต่อหน้าและลับหลังมันคือตัวคือตนคือการเวียนว่ายตายเกิดนะ

การเรียนการศึกษาของมนุษย์นั้นมันมี ๑๘ ศาสตร์ ถ้าเรามีต่อหน้าและลับหลัง การเรียนการศึกษาก็เป็น ๑๘ แห่งความหลงหรือเป็น ๑๘ มงกฏนะ ที่เราเรียนศึกษาเพื่อตัวเพื่อตนจะเป็น ๑๘ แห่งความหลงเป็น ๑๘ มงกฏนะ เอาตัวตนเป็นที่ตั้งมันเป็นตัวเป็นตนนะ เป็นโลกธรรมนะ มันไม่ใช่เป็นธรรมบุญ

ให้เราารู้เข้าใจ เราจะได้หยุดเอาความผินนำชีวิต หยุดเอาโลกธรรมนำชีวิต เพื่อไม่ให้มีต่อหน้าและลับหลัง การปฏิบัติของเราถึงตั้งใจตั้งใจเจตนา เหมือนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านตรัสแก่พระผู้ที่เรียนผู้ที่ศึกษา แต่การเรียนการศึกษานั้น เป็นตัวเป็นตนไม่ใช่ความสงบไม่ใช่ปัญญา มันเป็นการเรียนการศึกษาเพื่อตัวเพื่อตน ไปทำงานก็เพื่อตัวเพื่อตนเป็นข้าราชการนักการเมืองนักบวชก็เพื่อตัวเพื่อตน

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงตรัสกับผู้เรียนผู้ศึกษามีปัญญามาก มีปัญญามากมันก็วุ่นวายมาก เพราะไม่ได้เข้าสู่กระบวนการไม่ได้เข้าสู่ศาลนะ ศาลยุติธรรมคือความสงบและปัญญา ไม่ได้เข้าสู่ศาลไม่ได้เข้าสู่กระบวนการ มันเป็นแต่ความรู้ ไม่ได้เข้าสู่ภาคประพฤติปฏิบัติ ไม่มีปิติไม่มีความสุขเอกัคคตา ในการประพฤติการปฏิบัติ ไปกราบพระพุทธรูปเจ้าเมื่อไหร่ พระพุทธรูปเจ้าก็บอกว่า นี่ว่างเปล่าจากความบริสุทธิ์คุณนะ มีแต่ตัวตน ว่างเปล่าจากความถูกต้องว่างเปล่า จากปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ มันมีแต่ตัวแต่ตนทั้งนั้น พระพุทธรูปเจ้าถึงเปรียบเสมือน พระภิกษุใบลานเหล่านะ

เราต้องรู้เข้าใจ ถ้าไม่รู้ไม่เข้าใจเอาความหลงนำชีวิต เตียวกรรมบุพกรรม มันจะตามเชืคบิลเรานะ เพราะบาปนั้นมีจริงนรกมีจริงสวรรค์มีจริงให้รู้เข้าใจ ความไม่รู้ไม่เข้าใจในการเรียนการศึกษาในการประพฤติการปฏิบัตินะ เตียวกรรม มันจะสุกงอมนะ กรรมมันจะเชืคบิลนะ

เราต้องรู้เข้าใจ เอาพระธรรมเอาพระวินัย เอาข้อวัตรกัจจัตตมาประพฤติปฏิบัติ เพื่อเราจะไม่ได้ว่างเปล่าจากมรรคจากผลจากพระนิพพาน เตียวนี้เราเอาตัวเอาตน นำชีวิต มันว่างเปล่าจากมรรคจากผลจากพระนิพพาน

เราเป็นมนุษย์เป็นผู้ประเสริฐมีธาตุทั้ง ๔ ชั้นทั้ง ๕ อายุตนะ ๑๒ ได้ทรัพยากรที่ประเสริฐเราต้องรู้เข้าใจ การเรียนการศึกษาการทำงานของเรา เพื่อจะได้เป็นความสงบเป็นปัญญา เพื่อจะได้เป็นอิตตาตัวตน เพื่อเป็นบารมีเป็นความดีติดต่อกัน

เราทั้งหลายน่าจะกว่าจะรู้มันก็สายเสียแล้วนะ ความเจ็บไข้ไม่สบาย ความพลัดพรากนี้มันเป็นปลายเหตุ มันไม่ใช่ต้นเหตุนะ มันจะไปแก้ที่ปลายเหตุได้อย่างไร เราต้องรู้เข้าใจ เราถึงจะได้เข้าถึงพระรัตนตรัย เข้าถึงพระพุทธ เข้าถึงพระธรรม เข้าถึงพระอริยสงฆ์ด้วยความรู้ความเข้าใจ ถ้าเราไม่รู้ไม่เข้าใจ เอาความหลงนำชีวิต เอาตัวตนนำชีวิต เอาโลภธรรมนำชีวิต เอาลาภเอายศ เอาสรรเสริญนำชีวิต เอาสตรีเอาสตางค์เอานารีสีกานำชีวิต อย่างนี้มันไม่ได้นะ เดียวกรรมมันจะสุกงอม เดียวกรรมมันจะเชืคบิลนะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านไม่ให้เราประมาท ต้องรู้ตื่นเบิกบาน อย่าไปประมาท อย่าเอาโลภธรรมนำชีวิต อย่าเอาสตรีสตางค์เอาลาภยศสรรเสริญนำชีวิต

เราทุกคนเวียนว่ายตายเกิดมันก็เป็นบ้าอยู่แล้ว ความไม่รู้ไม่เข้าใจความหลงเค้าเรียกว่าบ้า เรียกว่าผีบ้า เรียกว่า บ้า บ้า บ้า ก็แล้วกัน คนที่เอาความหลงนำชีวิต เค้าเรียกว่ามีเชื้อบ้า เราจะหยุดความบ้า หยุดเชื้อบ้าได้ด้วยความรู้ความเข้าใจ

พระธรรมพระวินัยแปดหมื่นสี่พันพระธรรมชั้นที่เป็นข้อวัตรกิจวัตรต่าง ๆ ให้เรารู้เข้าใจ เราทั้งหลายพากันมาบวชมาปฏิบัติให้พากันตั้งใจ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะท่านไม่บรรทมพักผ่อนกลางวันนะ พระอรหันต์ชีณาสพท่านจะไม่นอนพักผ่อนกลางวันนะ ท่านจะเข้าสมาธิ เข้านิโรธสมาบัติเพื่อว่างจากนิเวศทั้ง ๕ ว่างจากอคติทั้ง ๔ พักผ่อนนะ

ตัวตนคือการไม่ได้พักผ่อน ตัวตนคือแบกความหลงพากัน ต้องรู้เข้าใจในการเดิน การพักผ่อนนะ กลางวันเราอยู่วัดปฏิบัติธรรมนี้แหละ เราหาการหางานมาปฏิบัติ เพื่อเจริญสติสัมปชัญญะ ฝึกเจริญสติสัมปชัญญะรู้ตัวทั่วพร้อมให้มีสติสัมปชัญญะ ในการทำสิ่งนั้น ๆ เพื่อเป็นมรรคเป็นอริยมรรคถือว่ากาลเวลานั้นมีค่าสำหรับเรา ที่มีลมปราณที่เราได้มาประพุดิปฏิบัติ

การคบค้าสมาคมเรียกว่ากัลยาณมิตรเราต้องเอาพระธรรมพระวินัยข้อวัตร กิจวัตรเป็นกัลยาณมิตร ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านเมตตาตรัสว่า เราต้องเอาธรรมวินัยข้อวัตรกิจวัตรเป็นกัลยาณมิตร ถ้าเราเอาบุคคลเราก็ต้องคบค้า สมาคมกับคนที่เค้าดีกว่าเราเก่งกว่าเรา เราอย่าไปคบค้าสมาคมกับคนที่เค้าเป็นคนชั่วกว่าเราหรือต่ำต้อยกว่าเรา ต้องรู้เข้าใจ อย่าไปตามใจเรา อย่าไปตามใจคนอื่น ต้องรู้เข้าใจเรื่องการคบค้าสมาคม

เราทั้งหลายพากันเจริญสติสัมปชัญญะ ให้กายวาจาภิริยามารยาทใจของเรา สะอาดสว่างชีวิตของเราก็ได้สว่างไสว ด้วยความรู้ความเข้าใจ จะได้ติดต่อกันเนื่อง ด้วยความรู้ความเข้าใจ หยุดกรรมหยุดเวรหยุดภัยด้วยความรู้ความเข้าใจ ด้วยปิติสุขเอกัคคตา การมาบวชของเราถึงจะมีบุญใหญ่มีอานิสงส์ใหญ่ ถึงจะเป็นบารมีทั้งอย่างต้นอย่างกลางอย่างสูงสุด ให้เรารู้เข้าใจ

เราอย่าเอาความหลงนำชีวิต ความหลงนำชีวิตมันเป็นชีวิตที่สะดุดเท้าตัวเอง
 คำเรียกว่าเป็นการสะดุดตอสะดุดเท้าของตัวเอง มันเป็นปมด้อยแห่งชีวิตนะ
 ที่เอาความผิวนำชีวิตมันเป็นปมด้อยแห่งชีวิต ทำตามใจตามความยึดมั่นถือมั่น
 ตามความหลงมันเป็นปมด้อยของชีวิต ปมก็หมายถึงมันขาดแล้วต่อ มันมากจนเป็น
 ปมนะ เราคิดดูดี ๆ นะพวกนี้เอาความหลงนำชีวิตเอาตัวตนนำชีวิตมันก็ขาด
 มันก็ทะลุมันก็ต่างมันก็พร้อยคำว่าต่อก็เป็นของปะเอามาผูกกันเป็นปม
 ตัวตนคือปมด้อยของชีวิต เอาความหลงนำชีวิตมันเป็นปมด้อย พวกที่ไม่มีการเรียน
 การศึกษาไม่มีการประพฤติกการปฏิบัติเรียกว่ามันเป็นปมด้อย

บาปก็หมายถึงบาตแผลเล็กกลางใหญ่ บาปก็คือบาตแผล บาตแผลคือบาป
 ให้รู้ว่าเอาตัวตนมันเป็นบาปเป็นบาตแผลของชีวิตบาตแผลของหัวใจ ถ้าเราไม่รู้เข้าใจ
 เราก็หนีความถูกต้อง หนีความถูกต้องมันไปได้ไหม

คิดดูดี ๆ พระโมคคัลลามีอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ก็หนีบาปหนีกรรมไปไม่ได้
 เอาตัวตนนำชีวิตมันก็ไปไม่ได้เพราะมันเป็นกระบวนการของปฏิจจสมุปบาท
 เพราะสิ่งนี้มีสิ่งมีสิ่งต่อไปมันถึงมี พระโมคคัลลถึงจะมีอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์หนีกรรม
 หนีกฎแห่งกรรมไปไม่ได้ สุดท้ายท่านก็ยอมรับกรรมไม่ต้องหนีกรรมไม่ต้องเหาะเหิน
 เติ้นอากาศไม่ต้องหายตัว มีความสงบมีปัญญา รู้เข้าใจ ปล่อยให้ธรรมชาติ
 เป็นประภัสสรเป็นความสงบเป็นปัญญา ปล่อยให้กรรมมันทำงาน เพราะใครจะหนี
 กรรมไปได้ ด้วยเหตุนี้แหละ เราต้องรู้เข้าใจว่า ความหิวความกระหายความเกิด
 ความเจ็บไข้ไม่สบายความพลัดพรากมันคือกรรมคือกฎแห่งกรรม

เราต้องรู้เข้าใจจะได้เข้าถึงความสงบเข้าถึงปัญญา จะได้ระลึกถึงคำสั่งสอน
 ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาภูมิพลอดุลยเดชรัชกาลที่ ๙ ท่านตรัสว่า

ช่างหัวเผือกช่างหัวมัน เราต้องรู้เข้าใจเราจะไปเป็นทุกข์มันทำไม เพราะทุกสิ่งทุกอย่างนั้นความทุกข์มันมีได้เพราะเราตัวตนนำชีวิต เอาความปรุงแต่งนำชีวิต ความปรุงแต่งคือความไม่สงบคือความไม่หยุด

เรามาบวชมาปฏิบัตินี้พากันมีความสุขในการประพฤติการปฏิบัติ เราต้องรู้เข้าใจไม่มีใครเก่าใครใหม่หรือกั้นนั้นมาที่ตัวเรา ยกเลิกเขายกเลิกเรา เราไม่ต้องเอาผิดเอาถูกเอาดีเอาชั่วกับใคร เราไม่ต้องไปเก่งกว่าใคร ไม่ต้องไปด้อยกว่าใคร เราไม่ต้องมาเป็นใครมาจากไหนเป็นอะไร

เราต้องรู้เข้าใจ เหมือนหลวงปู่ชา ท่านไปส่งพระอาจารย์สุเมโธที่ประเทศอังกฤษ

ประเทศอังกฤษเค้าพัฒนาวิทยาศาสตร์พัฒนาเทคโนโลยีไปไกลมากกว่าประเทศไทย ปฏิบัติอย่างไรมันก็แก้ปัญหาไม่ได้เพราะเอาแต่ทางวิทยาศาสตร์เอาแต่ตัวแต่ตน เค้าถึงหลวงปู่ชาถึงว่าต้องพัฒนาวิทยาศาสตร์พัฒนาทั้งใจไปพร้อม ๆ กัน ที่ท่านพระอาจารย์สุเมโธพัฒนาวิทยาศาสตร์มันแก้ปัญหาไม่ได้ที่ท่านไปที่อินเดียเนปาลพม่าแล้วก็มาอยู่ที่เมืองไทย มาอยู่กับหลวงปู่ชานักวิทยาศาสตร์จะเอาความทุกข์ตั้งแต่ภายนอก ท่านหลวงปู่ชา ท่านถึงตรัสว่าพระสุเมโธนะ วัดหนองป่าพงเป็นทุกข์หรือว่าพระสุเมโธเป็นทุกข์ ความไม่รู้ไม่เข้าใจมันจะปรุงแต่งไปเรื่อยนะ ระหว่างวิทยาศาสตร์กับใจต้องไปพร้อม ๆ กัน ความสงบกับปัญญาต้องไปพร้อม ๆ กันเพื่อเข้าถึงความพอดีความพอเพียงเพียงพอ พระอาจารย์สุเมโธเข้าถึงบางอ้อเลย ความรู้ความเข้าใจได้ปฏิบัติติดต่อเนื่องกันเป็นเวลา ๑๐ ปี จึงได้ส่งพระอาจารย์สุเมโธไปอยู่ประเทศอังกฤษ เพื่อไปบอกคนอังกฤษชาวยุโรปว่าต้องพัฒนาทั้งวิทยาศาสตร์ทั้งใจไปพร้อม ๆ กัน

หลวงปู่ชาไปส่งนะ คนประเทศอังกฤษเค้าโอเคเพราะมันเป็นการพัฒนาทั้งใจทั้งวัตถุ เค้าได้ถามหลวงปู่ชาว่า พระศาสนากับวัตถุนั้นต้องไปพร้อม ๆ กัน เค้าเห็นด้วยเค้าโอเคด้วย แต่อยากจะถามหลวงปู่ชาว่า เราเป็นพระอรหันต์นี้ดีมาก เพราะมันแก้ปัญหาได้ เข้าถึงพระนิพพานตั้งแต่ยังไม่ตาย แต่มันได้ประโยชน์น้อย ถ้าเป็นพระโพธิสัตว์เป็นพระพุทธเจ้าได้ประโยชน์มาก ในความเห็นของท่านหลวงปู่ชานี้มีทัศนะอย่างไร

ท่านหลวงปู่ชาท่านตรัสว่า ให้รู้เข้าใจเรื่องความดีเรื่องปัญญานะ เราอย่าไปเป็นอะไรเลย ถ้าเป็นอะไรก็เป็นทุกข์ทั้งนั้น เป็นพระพุทธเจ้าก็เป็นทุกข์เป็นพระอรหันต์ก็เป็นทุกข์เป็นพระโพธิสัตว์ก็เป็นทุกข์ เราอย่าไปเป็นอะไร เราต้องรู้เข้าใจในการประพฤติการปฏิบัติ เราต้องมีความสงบมีปัญญามีปัญญามีความสงบ เราทำความดีเพื่อความดี เราทำอะไรก็เพื่อมีความเห็นถูกต้องเข้าใจถูกต้อง เราจะได้มีความสงบและปัญญา เราต้องรู้เข้าใจ

เรามาคิดดูนะ พระใหม่พระเก่าทั้งหลายเราอย่าพากันมาเป็นอะไรเลย เราอยู่บ้านอยู่ที่บ้านเรา เราคบค้าสมาคมความคิดคำพูดกิริยามารยาททุกอย่างที่มันเป็นตัวเป็นตน

เรามาบวชมาปฏิบัตินี้เราต้องเอาธรรมะเอาพระวินัยข้อวัตรกิจวัตรเป็นกัลยาณมิตร ที่จะนำเราประพฤติปฏิบัตินะ เพราะเราอยู่บ้านนั้นเราติดในความสุขความสะดวกความสบายเพราะว่าพ่อแม่ นั้นหลงเราโอ้เรา จะพูดทำอะไร เขาก็โอ้เราหลงเรา

เราเข้าสู่ภาคประพจน์ปฏิบัติแล้วเราต้องมีความสุขในการประพจน์การปฏิบัติ เพราะโอกาสดีนาที่ทองเป็นของเรา เราต้องรู้เข้าใจ

เราทุกคนอย่าไปเปรียบเทียบใคร เพราะคนเรากรรมเก่ากรรมใหม่ มันไม่เหมือนกันจะไปเปรียบเทียบได้อย่างไร ให้เน้นปัจจุบันนี้แหละ เน้นที่กายวาจาใจ กิริยามารยาทอาชีพ อาชีพก็คือชีวิต นี่คือพระธรรมพระวินัย คือความสงบและปัญญา มีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพจน์การปฏิบัติอย่างนี้ เราทั้งหลายจะได้รู้หลักการ อุดมการณ์ เมื่อรู้อุดมการณ์หลักการแล้ว เวลาเราลาสิกขาไปจะได้ข้อวัตร ได้หลักการ ไปประพจน์ปฏิบัติ เรารู้เข้าใจแล้วเราก็ไปคิดได้อยู่ทุกหนทุกแห่ง พูดได้ แสดงกิริยามารยาทอยู่ได้ทุกหนทุกแห่ง

ให้พวกเราเน้นที่ปัจจุบัน ปัจจุบันให้มีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์บริบูรณ์ มีปิติมีความสุขมีเอกัคคตามีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์ อย่าไปทำอะไรครึ่งหลักครึ่งต้น ไม่ได้ มันต้องสมบูรณ์ ให้ทำข้อวัตรกิจวัตร ให้เน้นมาที่เรา ใครไม่ปฏิบัติก็ช่างเค้า

ให้รู้เข้าใจนะ เดียวนี้เวลานี้แหละ คนมาบวชมาปฏิบัติเพื่อเอาพระพุทธศาสนา หาอยู่หากิน หาอยู่หาหลง ถ้าคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ร้อยละร้อยเปอร์เซ็นต์นี้ ๙๙.๙ เปอร์เซ็นต์เลยนะ เราอาศัยความรู้ความเข้าใจ มาเน้นที่ตัวเรา ต้องเข้าสู่ฐานคือความตั้งใจ ตั้งเจตนา เข้าถึงความสงบเข้าถึงปัญญา ยกเลิกสิ่งที่ไม่ถูกต้อง การประพจน์การปฏิบัติ เราเข้าใจอย่างนี้เราจะไปได้ดีนะ

เราคิดดูดี ๆ ผู้ที่ฟังธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ฟังไม่กี่ครั้งหรือ ออกอย่างท่านหลวงปู่ชา ตั้งแต่ท่านบวชไม่กี่พรรษา ท่านก็ได้ฟังพระธรรมเทศนา

จากหลวงปู่มั่น ๒ คีน ๓ วันอย่างนี้ รู้เข้าใจในพระธรรมพระวินัยเพียงเท่านั้น แล้วเอาความรู้ความเข้าใจนั้นไปประพฤติปฏิบัติ เพื่อให้มันติดต่อต่อเนื่อง

ให้พากันรู้เข้าใจ เราจะได้รู้เข้าใจในการประพฤติการปฏิบัติ เพราะทุกนั้นเป็นพระได้ คำว่าพระก็คือพระธรรมพระวินัย พระนี้มันแต่งตั้งกันไม่ได้ ที่แต่งตั้งมันเป็นเรื่องภายนอก เรื่องแบบเรื่องแบรนด์เนมเรื่องภายนอก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงบอกให้เราบวชทั้งกายทั้งวาจาภิรียมารยาทบวชทั้งใจ ท่านถึงให้เอาปัญญากับการปฏิบัติควบคู่กันไป ท่านถึงเริ่มต้นให้หยุดตรึกในกามหยุดตรึกในพยาบาท การตรึกในกามในพยาบาทนี้คือบวชแต่กายใจไม่ได้บวช หัวใจมันยังมีลูกมีเมียมีนาารีสีกามีเงินมีสตางค์มียศมีตำแหน่ง เรียกว่าหัวใจยังมีเชื้อบ้า

เราต้องบวชเหมือนพระพุทธเจ้า เราอย่าบวชเหมือนกับพระเทวทัต เอาตัวตนเป็นที่ตั้งการมาบวชนั้นจะเป็นอย่างเดียวกันกับพระเทวทัต พระเทวทัตจะเอายศเอาตำแหน่ง เอาเงินเอาสตางค์ เอานารีสีกาสีดำสีสกปรกนำชีวิต เค้าเรียกการบวชเช่นนั้นอย่างเดียวกับพระเทวทัตนะ

เราต้องรู้เข้าใจเรื่องพระธรรมเรื่องพระวินัย ถ้าเราไม่รู้เข้าใจเราจะเดินตามรอยของพระเทวทัตนะ ถ้าไม่อย่างนั้น ชีวิตนี้ย่อมเสียหายย่อมพังทลายเหมือนตึก สตง. ที่มันพังทลายเป็นประวัติศาสตร์ ให้มองง่าย ๆ เห็นง่าย ๆ อย่างนี้

ให้เราเอาโอวาทขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเมื่อก่อนที่ท่านจะเสด็จดับขันธสู่ปรินิพาน ที่ท่านเมตตาสตรัสแก่เราทั้งหลายว่า

“วยธมฺมา สงฺขารํ อปฺปมาเทน สมฺปาเทถ” แปลว่า “สังขารทั้งหลาย มีความเสื่อมสลายไปเป็นธรรมดา ท่านทั้งหลายจง (ยังประโยชน์ตน และประโยชน์ผู้อื่น) ให้ถึงพร้อม ด้วยความไม่ประมาทเถิด”

หลวงปู่มั่น ภูริทัตโตได้เมตตาตรัสว่า

ความไม่ยั่งยืน เป็นสิ่งที่ยิ่งใหญ่และแน่นอนนะ

ความยิ่งใหญ่ คือความไม่ยั่งยืนนะ

ชีวิตที่ยิ่งใหญ่ คือชีวิตที่อยู่ด้วยทาน ศีล เมตตา และกตัญญู

ชีวิตที่มีความดี อาจมิใช่ความยิ่งใหญ่ แต่ชีวิตที่ยิ่งใหญ่ ต้องอาศัยคุณธรรม ความดีเป็นปัญญาบริสุทธิ์คุณเท่านั้น การระงับสังขารทั้งหลายด้วยความรู้ความเข้าใจ เป็นความรู้คู่กับการประพฤติการปฏิบัติ นั่นแหละคืออริยมรรค เป็นหนทางที่ประเสริฐ มีพระนิพพานตั้งแต่ในปัจจุบัน ไม่ต้องรอพระนิพพานเมื่อตายแล้ว ปัจจุบัน ไม่มีพระนิพพาน อนาคตจะมีพระนิพพานได้อย่างไร ให้เรารู้เข้าใจเรื่องพระธรรม พระวินัย พระธรรมพระวินัยที่เป็นสัมมาทิฐิ เพื่อหยุดวิภวสัญญาสงสารนั่นแหละ คือพระนิพพาน ให้พวกเรารู้เข้าใจในเรื่องพระนิพพาน ให้เข้าใจนะ
